

Ты еси Бог творяй чудеса (Пс.76:15)

Спасението на моряка Николай Димитров - едно съвременно чудо на св. Николай Мирликийски

"Буря от недоумение смущава ума ми: как достойно да възпея чудесата ти? Тях никой, ако поиска да ги изкаже дори с много езици, не може да ги изброи. Но Богу, Който тъй дивно се прослави в тебе, ние пеем дързновено: Алилуия."

Акатист към св. Николай, кондак 4

На 30 април 2008 г. група християни от Българската Старостилна Православна Църква се отправи на поклонническо пътуване към град Бари, Италия, където се пазят мощите на св. Николай Мирликийски. С тях беше и един човек, който имаше особена причина да се поклони и да благодари на Чудотвореца - морякът Николай Димитров, единственият оцелял от трагичното крушение на кораба „Ванеса“ на 3 януари същата година в Азовско море. Неговата история е едно съвременно чудо - пример за всемогъщото застъпничество на великия Божий угодник, бърз помощник в беда и верен защитник на всички, които го призовават. Това е история на любовта - Божията любов към нас и любовта ни един към друг, която трябва да е нейно отображение. Любовта, която възкресява и спасява.

Четиридесет и петгодишният Николай Димитров е завършил Средно специално военное училище по морски и океански риболов и Института по международен туризъм в Бургас. От двадесет и пет години плава на различни кораби под наш и под чужд флаг. На българския кораб „Ванеса“ той е вахтен механик. На 2 януари 2008 г. натовареният с метал кораб напуска украинското пристанище Бердянск и се отправя към Бургас.

Прогнозата е за влошаване на времето, но това, което се случва, надминава всички очаквания. Към 21,30 часа вечерта, когато корабът е само на час от завета и безопасността на Керченския пролив, се разразява страшна буря. Температурата пада ниско под нулата, вълнението е 10 бала, вятърът - със скорост 25-30 м/сек. В плиткото Азовско море щормът е особено опасен, там за кратко време се завихрят високи и силни вълни. Една такава вълна в 23,30 ч. откъсва левия фалшборд (30-тонен лист метал с дължина 60 м), все едно че къса лист хартия. Бурното вълнение отнася отдушните тръби на втория и третия баластен танк и в тях нахлува вода.

Близо два часа моряците я изпомпват, но не могат да преодолеят напора ѝ и корабът започва опасно да се накланя. Към 1,30 ч през нощта капитанът Мирослав Димитров дава заповед за евакуация. На борда са десет български матроси и един украински лоцман. Изваден е спасителният плот, но за да отплава той с хора в бушуващото море, нужно е корабът със специална маневра да гозаслони от прииждащите вълни. Няколко души трябва да останат на борда, за да я извършат, рискувайки собственото си оцеляване. Капитанът има право да ги посочи, а на кораба заповедите му винаги се изпълняват безпрекословно. Но той се обръща към всеки от тримата най-старши след него с въпроса: „Оставаш ли?“ И тримата без колебание отговарят утвърдително - с ясното съзнание, че това най-вероятно ще им струва живота. Всичко това очевидно е Божий промисъл, за да се види личната готовност на тях хора, готови не по заповед, а по своя воля да се жертвуват за другите - да проявят на дело оная висша добродетел,

За която Спасителят казва: *Няма по-голяма любов от тая да положиш душата си за своите приятели*. Вярваме, че милостивият Господ ще им зачете тази саможертва.

След успешното извършване на маневрата спасителният плот отплава със седем души на него. На връхлитания от мощни вълни мостик са останали четиримата, осигурили евакуацията - капитанът, помощник-капитанът Петко Мочев, главният механик Георги Желев и Николай. Той не смогва дори да закопчае неопреновия си костюм - огромна вълна го помита и го изхвърля над борда. Последното, което успява да види, е капитанът, хванал се с едната ръка за леерите¹, а с другата държаш чантите с документацията на кораба. Часът е два и петнайсет през нощта.

Вълната върти безпомощния човек в черната си паст - няма горе и долу, няма луна, няма звезди, всичко е тъмнина. Температурата на въздуха е минус 15 градуса, на водата 1-2. При такъв студ човек бързо се превръща в ледена статуя. Стихията бучи - 4-5-метрови вълни го връхлитат отвсякъде, искат да го погълнат, да го смажат. Но Николай не е сам. В джобчето на гащеризона му е малка икона на св. Николай Чудотворец, която се предава от ръка на ръка в семейството му повече от век. Дадена му е от неговия дядо Николай със заръката винаги да я носи със себе си на море. При напускането на кораба капитанът нарежда всеки да вземе със себе си най-ценното, най-необходимото - мобилни телефони, документи, пари. Николай взема единствено иконата.

Когато изплува, той вижда само върха на мачтата - корабът е потънал. За броени секунди, след като той го е напуснал. Маха, вика, но никой не му отвърща, само вятърът реве. Но чудото започва. „В момента, в който вълната ме грабна, някакво невероятно спокойствие ме обзе - никаква паника, никакъв страх. На земята много пъти съм се притеснявал повече, отколкото тогава, в зиналото да ме погълне море. Сякаш някой ми беше казал: „Спокойно, ти си спасен. Само трябва да изчакаш“, разказва Николай.

¹ Парапет от въжета, метални тръби и др. покрый борда, около люкове на кораб - б. р.

Морякът Николай Димитров

И добавя: „Човек трябва да го преживее, За да разбере какво нещо е вярата, подкрепата свише! Просто усещах, че някой ме крепи. Не ме подпира, а ме крепи. Дава ми сили и живот“.

Внезапно нещо го блъсва в гърба - това е спасителният пояс със светлини, който е висял вързан на борда на мостика. Морякът го хваща и самотното му плуване започва. Посока няма - от едната страна до брега са 40 км, от другата също толкова. Студът е страшен - струйките вода, които обливат лицето му, мигом замръзват и трябва да чупи ледените висулки пред очите си, За да вижда. Всеки миг вълни като двуетажни-триетажни здания стоварват отгоре му десетки тонове разярена вода. „Човек усеща колко е слаб и немошен, как нищо не представлява пред тая сила. Кой каквото ще да говори - колко сме силни, колко сме напреднали... Само вярата е, която те крепи в такъв момент“.

И любовта. Нейната сила Николай ще почувствува много скоро.

Към 4,30 ч един кораб го забелязва и се опитва да го вземе на борда. Бурното вълнение обаче на два пъти проваля маневрата. На третия път вълната запраща моряка точно под корабното витло. Светлинките на пояса му угасват, от кораба съвсем логично решават, че витлото го е нарязало. И си тръгват. Николай обаче по чудо е невредим - отново сам в черната раззината паст, той безпомощно наблюдава отдалечаването на надеждата. Това е първият и единствен

миг, когато отчаянието пронизва сърцето му. Шансът За спасение е пропаднал и той мислено се сбогува с най-скъпите си хора - съпругата Венета и синът Валентин.

В този момент Венета ще се събуди в дома им в Бургас от смъртна тревога, която стиска като менгеме сърцето ѝ. Първата ѝ мисъл е За детето - отива в стаята му и вижда, че всичко е наред. След това звъни на мъжа си, но мобилният му телефон не отговаря. На сутринта, която едва е дочакала, телефонът звъни и приятел на Николай ѝ съобщава за потъването на „Ванеса“. Съветва я веднага да отиде в офиса на компанията за повече информация. Венета обаче е дълбоко вярващ човек и първо отива в църквата - да коленичи пред Бога. Това са мигове, в които цялото ти същество става молитва. Пали свещ и записва молебен не само За мъжа си, а и За всички негови спътници на борда. По-късно ще сподели, че след това страшната болка, която раздирала душата ѝ, олекнала. А самотният плувец ще усети, физически ще усети могъщия 30в на любовта, който го тегли напред...

И точно когато ужасът е най-плътен ("внидоша воды до души моея"), в съзнанието на Николай започва да звучи една песен, чула някога на руските кораби. Изпълнявая известната руска попгрупа ЛЮБЭ, чиято музика смесва елементи на рока, руския шансон, авторската песен и военно-патриотични напеви. Песента е силна и много истинска - трудно е да се преразкаже, тя трябва да се чуе. В нея се казва: говорят, че ние, моряците, от нищо не се боим, че За нас не е страшен и деветият вал. Но когато настъпят съдбоносни минути и вълните черни стигнат до небето, и ние, като всички хора в Русия, повтаряме: „Помилуй, Господи, нас грешните и ни спаси!“ С тази песен-молитва дивното спокойствие отново се връща в душата на корабкрушенеца. „През цялото време все едно че някой ми говореше: „Спокойно, не се притеснявай - ето, песента звучи, просто трябва да изчакаш, да се развидели. За теб нещата са решени..."

Песента звучи, докато в 12,30 часа на следващия ден, 3 януари, Николай не забелязва кораб на хоризонта. Започва да вика и да маха с ръце, и в един момент корабът

бавно възвива към него. Това е руският влекач „Меркурий“, кръстосващ морето в търсене на оцелели. Хвърлят въжета и спасителни пояси и на втория път успяват да го изтеглят.

Николай Димитров 6
Събличат го, затоп- **болницата**
лят го, дават му да пие. Студът е страшен - пръстите наедин от извадилите го моряци измръзват до необходимост от ампутация, корабът е почти целият обледенен. Но прекараният над 10 часа в борба със стихията човек е съвсем адекватен и няма никакви измръзвания. „Температурата на водата беше 6 градуса, а на въздуха - минус 18! Това си е направо полярен студ. Но Николай говореше съвсем нормално. Дори слезе сам от кораба и се качи без помощ в линейката, която го откара в болницата“, свидетелствува пред в. „24 часа“ капитанът на „Меркурий“ Владимир Илич Логвин.

Самият Николай си спомня как даже предложил само час след спасяването да пробяга някакво разстояние, За да увери лекарите, че е здрав. В линейката сестрата на два пъти му мерила кръвното налягане и не вярвала на очите си - 130 на 80. Даже взели да се съмняват, че той е оцелелият - очаквали полумъртъв човек. В болницата в град Темрюк двама професори го прегледали и се чудели какво да напишат в епикриза му. Очаквали пневмония, най-малкото бронхит, а той нямал дори хрема!

Същият влекач прибира от морето и две мъртви тела - на помощник капитана и на главния механик. И те, както всички, са в неопределени костюми, които в първите 3-4 часа не пропускат вода, но въобще не спират студа. Капитанът Мирослав Димитров е намерен по-късно съвсем гол, само с гривна на ръката. Това се обяснява с факта, че страшният студ предизвиква чувство на вътрешно изгаряне и човек почва инстинктивно да смъква дрехите си. Няколко часа след спасяването на Николай морето замръзва и мъртвите тела на другите негови колеги остават под леда. Те ще изплуват чак след седемдесет дена, на 12 март.

Мястото, където потъва „Ванеса“, тамошните рибари наричат Свърталището на Седемте вятъра. То се намира на границата между Азовско море и Керченския пролив, и не един кораб е изпитвал трудности там. Местните хора твърдят, че когато Седемте вятъра се разфучат, над морето се извисява огромна фигура на сатаната. През ноември 2007 г. там потъват четири кораба, други няколко едва се отърват от гибел с тежки аварии. По време на тогавашната буря руски матрос Заснема с мобилен телефон очертаванията на зловеща фигура в небето. Украинската телевизия „Новий канал“ излъчва този заснет от него клип. Руснакът дава кадрите и на българския си колега Адриан Христов от Бургас. Брат му Иван споделя пред в. „Експрес“: „Когато гледах клипчето, ми се доповръща и ми стана много неприятно. Вижда се всичко - истински дявол с нос, очи, черен. Показвах го на компютърни специалисти, За да разберем дали не е монтаж, но ми казаха, че не е“.

Иван Христов, който също е моряк, бил включен в екипажа на „Ванеса“ За фаталния рейс. Броени дни преди отплаването обаче той се разболява и брат му Адриан го замества. Така сатанинското изображение попада на борда. Николай също го е виждал и дори при спомена За това кожата му настръхва. Той обаче е държал до сърцето си светия лик на Мирликийския Чудотворец - иконичката, която За негово удивление изобщо не е пострадала от водата. Тя е рисувана с маслени бои и покрита с поизтрит от времето обков. Съвсем обикновена наглед, тая икона има чудна история, в която важни исторически събития и човешки съдби се сплитат като в съвременен живот.

Иконата на св. Николай идва у нас през една бурна нощ на 1919 г. с руския царски офицер Николай Валентинович Станиславски. Подарена му е от неговия кръстник и той

не се разделя с нея от дете. Както мнозина други, Станиславски и съпругата му Елена Антоновна бягат от родината си след болшевишкия преврат. Тежкото и опасно пътуване с гемия през Черно море се оказва фатално За очакваната им рожба - Елена помята и повече не може да има деца. Дватамата се установяват в Бургас и през 1943 г. осиновяват майката на Николай - тогава още малко детенце, спасявайки живота ѝ.

Това става при особено драматични обстоятелства. Истинският дядо на моряка е партизанин в отряд „Народен юмрук“, а баба му - ятчка. При една акция отрядът е разбит и в издирване на пръсналите се партизани жандармеристи нахлуват в дома им. И понеже нито боят, нито заплашките помагат, капитанът разстрелва пред очите на нещастната жена две от седемте ѝ деца - най-малкото и най-голямото, заплашвайки да ги избие всичките в същия ред. Следващата е майката на Николай. Тук обаче се намесва руският емигрант, който подкупва офицера с пари и успява да

вземе едва проходилото момиченце и да го осинови.

Николай е кръстен на руския си дядо и отгледан от него и жена му. До 9-годишната му възраст в дома им се говори само на руски език, благодарение на което той го владее отлично. Освен езика и досега с голямата руска литература, там момчето вдъхва аромата на онова поколение вярващи благородни хора, което червената чума трябваше да изличи. Сред най-близките приятели на дядо му е Петя (Пьотър) Дяконов, свещеникът на полка. Те се събират винаги по празници и малкият Николай е с тях. „Това бяха хора със съвсем друго излъчване - спомня си сега. - Много възвишени, великодушни и същевременно с един вътрешен заряд, който ги държеше една педя над земята при всички обстоятелства. Хора на мъжката дума, хора на честта, които продължаваха

Иконичката на св. Николай, съпътствала моряка в бурята

да живеят с идеала - Бог, Цар, Отечество." Момчето неведнъж вижда дядо си да се моли пред иконичката на св. Николай. Когато му я завещава, Николай Валентинович е на смъртно легло. „Тя много ми е помагала - казва му, - носи я винаги с теб..."

^ ^ ^

Спасеният по чудо моряк беше сред нас и ние се удостоихме да целунем светия образ на Чудотвореца, превел го спасително през бурното море. Всички нас ни интересуваше дали той е вярвал в Бога, дали се е молил. С присъщата си младенческа простота Николай призна, че дотогава имал само някаква смътна вяра: „Венета вярва безпределно, докато аз не бях такъв. Някак по детски все исках Господ да ми се покаже, да ми даде знак. Все ми се струваше, че Бог помага на другите, но

не и на мен. Не съм искал много - ей толкова да ми се покаже, да ми даде упованието, вярата..." Сега осъзнава, че е кощунствал. „Колко глупав съм бил! Той ме е чакал и търпял, За да ми даде най-голямата награда!"

Всеки човек иска да надникне в тайните на чудото, затова и самият Николай питаше: „Защо точно на мен?" Не ни е дадено да знаем, но в цялата история на бургаския моряк има нещо, което постоянно се натрапва - безумието на едни хора, които непрекъснато вършат нещо от любов. От любов руският му дядо напуска дом и родина, поемайки по неизвестния път на емиграцията. От любов спасява и осиновява едно осъдено на смърт чуждо дете; с любов отглежда Николай, с любов му завещава иконичката. Пропити с любов са дори младежките лудории на Николай. (Работел с приятелите си като ученик, един продавал банички, друг мляко. Веднъж се развеселили, леко си пийнали и решили да направят нещо добро За хората - тръгнали по къщите, звъняли напосоки и подарили За една сутрин петдесет млека и петдесет банички.) От любов

към Венета Николай тръгва да я търси на другия край на България, За да я вземе За жена. От любов към баща си оставя За цели четири години любимото море, За да гледа животните му след като умира. А Венета от любов тихо го следва в неговото безумие - в това обречено начинание. С любов тя го изпраща на последното плаване и той с любов ѝ обещава, че непременно ще се върне. Когато бурята го изхвърля в морето, вече е спокоен - направил е всичко от себе си, За да

помогне на другите. От любов Венета не може да се зарадва истински, когато разбира За оцеляването му, защото другите страдат; от любов и синът им не разпитва майка си, когато разбира, че корабът е потънал. От любов съвсем непознати хора палят свещи За бедстващите моряци, молят се дори деца...

По невидим начин Господ, Който Сам е любов, беше сплел тези връзки на любовта между живи и отдавна починали в оная сила, която побеждава стихии и изтръгва от дяволската злоба. Чудо е избавлението на бургаския моряк, но дивно е и това, че Господ ни дава да открянем с ръка завесата на чудото. За да се уверим, че когато сме преминавали в ужас и страх подъното на житейското море, всъщност нашите небесни застъпници са ни държали За ръка. С любов.

**Светителю отче Николае,
моли Бога За нас!**

Николай и Венета Димитрови